

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นพื้นฐานความรู้ประกอบซึ่งได้เสนอตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.1 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.2 คุณภาพผู้เรียน
 - 1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.4 ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.5 สาระการเรียนรู้แกนกลางภาษาไทย
2. แบบฝึกทักษะ
 - 2.1 ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกทักษะ
 - 2.2 ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาเกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ
 - 2.3 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี
 - 2.4 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ
 - 2.5 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ
3. การเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.2 ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.3 รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.4 การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD
 - 3.5 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD
4. ความพึงพอใจ
 - 4.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 4.2 ทฤษฎีความพึงพอใจ
 - 4.3 การวัดความพึงพอใจ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คุณภาพผู้เรียน สาระมาตรฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการเรียนรู้แกนกลาง ภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาสามารถนำไปออกแบบการเรียนการสอน และการจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องตามกรอบของหลักสูตร จึงขอกล่าวถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คุณภาพผู้เรียน สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และสาระการเรียนรู้แกนกลางภาษาไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการ แสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการ คิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง ทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็น ในการกำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อ เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ซึ่งมีสาระของหลักสูตรและคุณภาพ ผู้เรียน ดังต่อไปนี้

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักษรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมกับ โอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของ ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่น ของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้ง และภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

คุณภาพผู้เรียน

คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต้องมีคุณภาพ ดังต่อไปนี้

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้น ๆ และบทหรือกรองง่าย ๆ ได้ ถูกต้องคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาคณะเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบาย จากเรื่องที่อ่าน ได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่าง สม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน
2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการและมีมารยาท ในการเขียน
3. เล่ารายละเอียด และบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดง ความคิดความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด
4. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำ ในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่าย ๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น ได้เหมาะสม

กับกาลเทศะ

5. เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึง สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ 5 สาระ

6 มาตรฐานการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกลงในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึง ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไว้ดังต่อไปนี้

ตัวชี้วัดสาระที่ 1 การอ่าน

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง
2. อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน

3. ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
4. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน
5. แสดงความคิดเห็นและคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน
6. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน
7. อ่านข้อเขียนเชิงอธิบาย และปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะ
8. มีมารยาทในการอ่าน

ตัวชี้วัดสาระที่ 2 การเขียน

1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด
2. เขียนเรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์
3. เขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ
4. มีมารยาทในการเขียน

ตัวชี้วัดสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

1. ฟังคำแนะนำ คำสั่งที่ซับซ้อน และปฏิบัติตาม
2. เล่าเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง
3. บอกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู
4. ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู
5. พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู
6. พูดสื่อสาร ได้ชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์
7. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

ตัวชี้วัดสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

1. บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย
2. เขียนสะกดคำและบอกความหมาย ของคำ
3. เรียบเรียงคำเป็นประโยคได้ตรงตามเจตนาของการสื่อสาร
4. บอกลักษณะคำคล้องจอง
5. เลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

ตัวชี้วัดสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

1. ระบุข้อคิดที่ได้จากการอ่านหรือการฟังวรรณกรรมสำหรับเด็ก เพื่อนำไปใช้

ในชีวิตประจำวัน

2. ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น
3. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

สาระการเรียนรู้แกนกลางภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึง สาระการเรียนรู้แกนกลางภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไว้ดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 ข : 9 - 54)

1. สาระการอ่าน มีดังต่อไปนี้

1.1 การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง ข้อความ
และบทร้อยกรองง่าย ๆ ที่ประกอบด้วยคำพื้นฐานเพิ่มจาก ป. 1 ไม่น้อยกว่า 800 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์

1.2 การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน เรื่องเล่าสั้น ๆ
บทเพลงและบทร้อยกรองง่าย ๆ เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน

1.3 การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสม
กับวัย หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน

1.4 การอ่านข้อเขียนเชิงอธิบาย และปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อแนะนำ
การใช้สถานที่สาธารณะ คำแนะนำการใช้เครื่องใช้ที่จำเป็นในบ้านและในโรงเรียน

1.5 มารยาทในการอ่าน เช่น ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น ไม่เล่นกันขณะ
ที่อ่าน ไม่ทำลายหนังสือ ไม่ควรแย่งอ่านหรือชะโงกหน้าไปอ่านขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่านอยู่

2. สาระการเขียน มีดังต่อไปนี้

2.1 การคัดลายมือด้วยบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย

2.2 การเขียนเรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์

2.3 การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ

2.4 มารยาทในการเขียน เช่น เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า ไม่ขีดเขียน
ในที่สาธารณะ ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล ไม่เขียนล้อเลียนผู้อื่นหรือทำให้
ผู้อื่นเสียหาย

3. สาระการฟัง การดู และการพูด มีดังต่อไปนี้

3.1 การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ คำสั่งที่ซับซ้อน

3.2 การจับใจความและพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู
ทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง เช่น เรื่องเล่าและสารคดีสำหรับเด็ก นิทาน การ์ตูน และเรื่องขบขัน

3.3 มารยาทในการพูด เช่น ใช้ถ้อยคำและกิริยาที่สุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ
ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล ไม่พูดสอดแทรกในขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด ไม่พูดล้อเลียนให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย
หรือเสียหาย

4. สาระหลักการใช้ภาษาไทย มีดังต่อไปนี้

- 4.1 พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์
- 4.2 เลขไทย
- 4.3 การสะกดคำ การแจกลูก และการอ่านเป็นคำ
- 4.4 มาตราตัวสะกดที่ตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา
- 4.5 การผันอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำ
- 4.6 คำที่มีตัวการันต์
- 4.7 คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ
- 4.8 คำที่มีอักษรนำ
- 4.9 คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน
- 4.10 คำที่มี รร
- 4.11 ความหมายของคำ
- 4.12 การแต่งประโยค
- 4.13 การเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสั้น ๆ
- 4.14 คำคล้องจอง
- 4.15 ภาษาไทยมาตรฐาน
- 4.16 ภาษาถิ่น

5. สาระวรรณคดีและวรรณกรรม มีดังต่อไปนี้

- 5.1 วรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็ก เช่น นิทาน เรื่องสั้นง่าย ๆ
ปริศนาคำทาย บทอาขยาน บทร้อยกรอง วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน
- 5.2 บทร้องเล่นที่มีคุณค่า บทร้องเล่นในท้องถิ่น บทร้องเล่นในการละเล่น
ของเด็กไทย
- 5.3 บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า บทอาขยานตามที่กำหนด
บทร้อยกรองตามความสนใจ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1 - 54)

ผู้วิจัยเลือกสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ตัวชี้วัดที่ 2 เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ สาระการเรียนรู้แกนกลาง คำที่สะกดไม่ตรงมาตรา มาเป็นเนื้อหาในการวิจัย

แบบฝึกทักษะ

ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ดังที่นักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกทักษะ ดังนี้

กตिका สุวรรณสมพงษ์ (2541 : 40) กล่าวว่า หมายถึง การจัดประสบการณ์การฝึกหัด โดยใช้วัสดุประกอบการสอน หรือเป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนกระทำด้วยตนเอง เพื่อฝึกฝนเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้วให้เข้าใจดีขึ้นและเกิดความชำนาญจนสามารถนำไปใช้โดยอัตโนมัติทั้งในการแก้ปัญหาระหว่างเรียน และในสถานการณ์อื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน

พนมวัน วรคลัง (2542 : 37) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง งานกิจกรรม หรือ ประสบการณ์ที่ครูจัดให้นักเรียนฝึกทักษะเพื่อทบทวน ฝึกฝนเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้ว ให้เกิดความจำ จนสามารถปฏิบัติได้ด้วยความชำนาญ และให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ชาญชัย อาจิมสมาจารย์ (2543 : 98) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของ บทเรียน ที่จะให้เรียนทำอะไร ทำให้สำเร็จแล้ว ผลที่ได้เป็นอย่างไร ในอดีตแบบฝึกถูกมองว่าเป็น การบ้าน ปัจจุบันเป็นงานที่ทำในชั้นเรียนหรือที่บ้าน เป็นบทเรียนที่ต้องฝึกและเรียนรู้ เป็นโครงการ ที่ต้องทำให้สำเร็จเป็นคำถามที่ต้องตอบหรือต้องตอบหรือทบทวนการเรียนรู้ที่ผ่านมา กิจกรรม เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 130-134) กล่าวถึงแบบฝึกว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด ทักษะการฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมสำหรับให้ทักษะ การฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่ หนังสือเรียนจะมี แบบฝึกหัดอยู่ที่ท้ายบทเรียน ในบางวิชาแบบฝึกหัดจะมีลักษณะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544 : 2) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า คือสื่อการเรียน ชนิดหนึ่งที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่งที่ฝึกฝนให้เกิดความ เข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญ

กุศยา แสงเดช (2545 : 5) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกว่า แบบฝึก คือ สื่อการเรียน สารสนเทศอย่างหนึ่งที่ใช้แบบฝึกทักษะให้กับผู้เรียนหลังจากจบเนื้อหา เพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ สามารถเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ถวัลย์ มาศจรัส (2550 : 18) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ คือ กิจกรรมทักษะการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีความหลากหลาย และปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบ การพัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ สามารถนำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดและ หลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจด้วยตนเอง

จากความหมาย และความสำคัญของแบบฝึกทักษะพอสรุปได้ว่า แบบฝึก คือ สื่อสาร เรียนรู้หรือกิจกรรมที่ครูนำไปจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะพื้นฐาน มากขึ้นจนสามารถเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาเกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

จากการศึกษาเกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กทำให้ทราบว่า ความต้องการตามธรรมชาติเป็นพื้นฐานที่จิตใจของมนุษย์ตั้งแต่เกิดไปจนตลอดชีวิต ในเรื่องความใคร่รู้ของเด็กนั้น จะเกิดขึ้นได้ต้องขึ้นอยู่กับสภาวะของจิตและพฤติกรรมตอบสนองหลาย ๆ อย่าง โดยอาศัย กระบวนการที่เหมาะสมและวิธีที่ดีที่สุด ซึ่งได้มีนักศึกษาค้นคว้าได้กล่าวถึงทฤษฎีและจิตวิทยาที่เกี่ยวกับแบบฝึก ดังนี้ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2546 : 59 - 65)

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike)

ธอร์นไดค์ เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่งมีหลายรูปแบบ บุคคลจะมีการลองถูกลองผิด (Trial and Error) ปรับเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะพบรูปแบบการตอบสนองที่สามารถให้ผลที่พึงพอใจมากที่สุด เมื่อเกิดการเรียนรู้เข้า บุคคลจะใช้รูปแบบการตอบสนองที่เหมาะสมเพียงรูปแบบเดียว และจะพยายามใช้รูปแบบนั้นเชื่อมโยงกับสิ่งเร้าในการเรียนรู้ต่อไปเรื่อย ๆ และได้สรุปกฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ ไว้ดังนี้

1.1 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ

1.2 กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การฝึกหัดหรือการกระทำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจจะทำให้การเรียนรู้มั่นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อย ๆ การเรียนรู้จะไม่คงทนถาวร และในที่สุดอาจลืมได้

1.3 กฎแห่งการใช้ (Law of Use and Disuse) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ความมั่นคงของการเรียนรู้จะเกิดขึ้น หากได้มีการนำไปใช้บ่อย ๆ หากไม่มีการนำไปใช้อาจมีการลืมเกิดขึ้นได้

1.4 กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจบ่อยๆ จะอยากเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ จะไม่อยากเรียนรู้ ดังนั้นการได้รับผลที่พึงพอใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้

หลักการสอนการศึกษา/การสอนของธอร์น ไคค

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแบบลองถูกลองผิดบ้าง จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในวิธีแก้ปัญหา จดจำการเรียนรู้ได้ดี และเกิดความภาคภูมิใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง
2. การสำรวจความพร้อมหรือการสร้างความพร้อมของผู้เรียน เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องกระทำก่อนการสอนบทเรียน เพื่อดูว่าผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนบทเรียนต่อไปหรือไม่
3. หากต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะในเรื่องใด จะต้องให้เขาเกิดความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างแท้จริง แล้วให้ฝึกฝนการกระทำนั้นบ่อย ๆ แต่อย่าให้ถึงซ้ำซาก จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย
4. เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้วควรให้ผู้เรียนรู้นั้นนำไปใช้บ่อย ๆ
5. การให้ผู้เรียนได้รับผลที่ตนพึงพอใจ จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ การศึกษาว่าสิ่งใดเป็นสิ่งเร้าหรือรางวัลที่ผู้เรียนพึงพอใจ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ (Skinner)

สกินเนอร์ มีหลักการคือ การเรียนรู้เกิดจากที่บุคคลได้มีการกระทำต่อสิ่งเร้าแล้วได้รับการเสริมแรงและพฤติกรรมของมนุษย์ส่วนใหญ่เป็นผลต่อการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ดังนั้นถ้ามีการควบคุมและจัดสภาพการณ์ให้การได้ตอบสนองเปลี่ยนไป โดยการเสริมแรงจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ละน้อยจนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ต้องการ หลักการของสกินเนอร์ มีดังนี้

- 2.1 ให้ผู้เรียนรู้เรียนทีละน้อยเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ
- 2.2 ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระฉับกระเฉง

2.3 ให้ผู้เรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จและได้รับรางวัล

2.4 ให้ผู้เรียนทราบผลทันที

2.5 กระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามหลักจิตวิทยาและ ได้รับความสำเร็จตามลำดับขั้น

สรุปได้ว่า การเรียนรู้เกิดจากการที่ผู้เรียนมีความพร้อม มีการฝึกฝนบ่อย ๆ มีการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่งมีหลายรูปแบบ เมื่อบุคคลตอบสนองการเร้าของสิ่ง ที่ควบคุมได้ในช่วงเวลาที่เหมาะสมสิ่งเร้า นั้นจะรักษาระดับหรือเพิ่มการตอบสนองให้เข้มข้น

ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

การเลือกแบบฝึกมาให้แก่นักเรียนได้ฝึกนั้น จะต้องศึกษาลักษณะของแบบฝึก เพื่อจะได้ แบบฝึกที่ดีและเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 145) กล่าวถึง ลักษณะของ แบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของนักเรียน
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาที่เหมาะสม
5. มีสิ่งที่น่าสนใจ และท้าทายให้แสดงความสามารถ
6. ควรมีข้อเสนอแนะในการใช้
7. มีให้เลือกทั้งแบบตอบอย่างจำกัด และตอบอย่างเสรี
8. ถ้าเป็นแบบฝึกที่ต้องการให้ผู้ทำศึกษาด้วยตนเอง แบบฝึกนั้นควรมีหลายรูปแบบ

และให้ความหมายแก่ผู้ฝึกทำด้วย

9. ควรเป็นสำนวนภาษาง่าย ๆ ฝึกให้คิดได้เร็วและสนุก
10. ปลุกความสนใจ และใช้หลักจิตวิทยา

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 131-132) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดี 14 ข้อ ประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. เป็นสิ่งที่ให้นักเรียนเรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของนักเรียน
3. คำชี้แจงสั้น ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย

4. ใช้เวลาที่เหมาะสม คือไม่นานเกินไป
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้นักเรียนแสดงความสามารถ
6. เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทั้งแบบตอบจำกัด และตอบแบบเสรี
7. มีคำสั่งหรือตัวอย่างแบบฝึกทักษะที่ไม่ยากเกินไป และไม่ยากแก่การเข้าใจ
8. ควรมีหลายรูปแบบ มีความหมายแก่นักเรียนที่ทำแบบฝึกทักษะ
9. ใช้หลักจิตวิทยา
10. ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย
11. ฝึกให้คิดได้เร็วและสนุกสนาน
12. ปลุกความสนใจและเร้าใจ
13. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
14. สามารถศึกษาด้วยตนเอง

นิลาภรณ์ ชรรณวิเศษ (2546 : 19) กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. มีรูปแบบที่น่าสนใจ เป็นแบบฝึกสั้น ๆ ตามลำดับความยากง่าย
2. มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าต้องการที่จะฝึกด้านใด
3. ตรงตามเนื้อหา เหมาะสมกับวัย เวลา ความสามารถ ความสนใจและสภาพปัญหา

ของนักเรียน

4. แบบฝึกต้องทันสมัยอยู่เสมอ

จิตรา สมพล (2547 : 20) กล่าวถึงแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. แบบฝึกต้องมีหลายรูปแบบ
2. มีคำชี้แจงที่ชัดเจน จุดมุ่งหมายว่าต้องการฝึกด้านใด
3. ใช้สำนวนที่ง่าย เร้าความสนใจและฝึกใช้ความคิด
4. ตรงตามเนื้อหาในหลักสูตรไม่มาก ไม่น้อยเกินไป
5. เหมาะสมกับวัย เวลา และความสามารถของนักเรียน

คำรณ ล้อมคำเมือง (2548 : 1) ได้กล่าวว่า ส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. คู่มือการใช้แบบฝึก เป็นเอกสารสำคัญประกอบการใช้แบบฝึกว่า ใช้เพื่ออะไร

และมีวิธีการใช้อย่างไร เช่น ใช้เป็นงานฝึกทำขบทเรียน ใช้เป็นการบ้าน หรือใช้สอนซ่อมเสริม ควรประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

- 1.1 ส่วนประกอบของแบบฝึก จะระบุในแบบฝึกชุดนี้มีแบบฝึกทั้งหมดกี่ชุด อะไรบ้าง และมีส่วนประกอบอื่น ๆ หรือไม่ เช่น แบบทดสอบ หรือแบบบันทึกการประเมิน
- 1.2 สิ่งทีครูและนักเรียนต้องเตรียม (ถ้ามี) จะเป็นการให้ครูหรือนักเรียนเตรียมตัวให้พร้อมล่วงหน้าก่อนเรียน
- 1.3 จุดประสงค์ในการใช้แบบฝึกหัด
- 1.4 ขั้นตอนในการใช้แบบฝึก บอกเป็นข้อ ๆ ตามลำดับการใช้และอาจเขียนในรูปของแนวการสอนหรือแผนการสอนจะชัดเจนยิ่งขึ้น
- 1.5 เฉลยแบบฝึกในแต่ละชุด

2. แบบฝึก เป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อการให้ผู้เรียนฝึกทักษะเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวรควรมีสวนประกอบดังนี้

- 2.1 ชื่อชุดฝึกในแต่ละชุดย่อย
- 2.2 จุดประสงค์
- 2.3 คำสั่งหรือการชี้แจง
- 2.4 ตัวอย่าง
- 2.5 ชุดฝึก
- 2.6 ภาพประกอบ
- 2.7 ข้อทดสอบก่อนและหลัง
- 2.8 แบบประเมินบันทึกผลการใช้

ถวัลย์ มาศจรัส (2550 : 21) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. จุดประสงค์

- 1.1 จุดประสงค์เด่นชัด
- 1.2 สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะตามสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้

2. เนื้อหา

2.1 ถูกต้องตามหลักวิชา

2.2 ใช้ภาษาเหมาะสม

2.3 มีคำอธิบายและคำสั่งที่ชัดเจน ง่ายต่อการปฏิบัติการ

2.4 สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ นำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอด

และหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้

2.5 เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้

และความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.6 มีคำถามและกิจกรรมที่ท้าทายส่งเสริมทักษะกระบวนการเรียนรู้ของ

ธรรมชาติวิชา

2.7 มีกลยุทธ์การนำเสนอและการตั้งคำถามที่ชัดเจน น่าสนใจปฏิบัติได้ สามารถ

ให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควบคู่กับการใช้แบบฝึกทักษะ แบบฝึกทักษะที่ดี จำเป็นต้องสอดคล้องกับเนื้อหาและความต้องการของผู้เรียน จึงทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และ เข้าใจมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ

การสร้างแบบฝึกทักษะ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ครูควรมีความรู้เพื่อสามารถนำไปสร้าง แบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่ง ได้มีนักการศึกษาและผู้รู้กล่าวถึงแนวการ สร้างแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 145-146) กล่าวถึงขั้นตอน การสร้างแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. สสำรวจปัญหาและความต้องการ โดยรวบรวมปัญหาต่าง ๆ จากการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของครู และสำรวจการผ่านจุดประสงค์ของนักเรียน
2. กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบฝึกให้ชัดเจน เพื่อให้ทราบว่าจะสร้างแบบฝึก เพื่ออะไร
3. วิเคราะห์คำในจุดประสงค์ว่าประกอบด้วยคำและความหมายอย่างไร คำไหนมี

ปัญหาในการอ่านและเขียนให้จดบันทึกไว้

4. ศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้และจิตวิทยาของนักเรียนในแต่ละชั้นว่าเด็กแต่ละวัย

มีความสนใจอะไร

5. กำหนดกรอบการสร้างชุดแบบฝึกว่าควรประกอบด้วยอะไรบ้าง มีกิจกรรมอะไรบ้าง มีความยาวเพียงใด จะนำเสนอโดยใช้รูปภาพหรือไม่

6. ลงมือสร้างแบบฝึกแต่ละชุด นำแบบฝึกนั้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความตรงตามเนื้อหา เช่น ครูภาษาไทยที่มีประสบการณ์หรือศึกษานิเทศก์ หรือนำไปใช้กับนักเรียน 5 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

7. จัดพิมพ์หรืออัดสำเนาแบบฝึกเพื่อให้นักเรียนนำไปใช้เสริมกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยต่อไป

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544 : 14) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึก ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและหาสาเหตุการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น

1.1 ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำการเรียนการสอน

1.2 ปัญหาการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้

1.3 ผลการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3. พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อ 1 โดยการสร้างแบบฝึกและเลือกเนื้อหาในส่วนที่สร้างแบบฝึกนั้นว่าจะทำเรื่องใดบ้าง กำหนดเป็นโครงเรื่องไว้

4. ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกจากเอกสารดังตัวอย่าง

5. ออกแบบชุดฝึกแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลายน่าสนใจ

6. ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุด พร้อมข้อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

7. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

8. นำไปทดลองใช้ บันทึกผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง

9. ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

10. นำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป

กฤษยา แสงเดช (2545 : 14 -15) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึก ไว้ดังนี้

1. ศึกษาและความต้องการ โดยศึกษาจากการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน

2. วิเคราะห์เนื้อหาออกเป็นทักษะย่อย ๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบและ

แบบฝึก

3. พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบขั้นตอนการใช้ชุดฝึกทักษะ

4. สร้างแบบทดสอบ

5. สร้างแบบฝึกเพื่อใช้พัฒนาทักษะย่อย

6. สร้างบัตรอ้างอิง เพื่อใช้อธิบายคำตอบหรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่อง

7. สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อใช้บันทึกผลการสอน หรือผลการเรียน

8. นำชุดแบบฝึกไปทดลองใช้ เพื่อหาจุดบกพร่องและหาคุณภาพ

9. ปรับปรุงแก้ไข

10. รวบรวมเป็นชุด จัดทำคำชี้แจงคู่มือการใช้

คำธณ ส้อมในเมือง (2548 : 4) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกว่า จะคล้ายกับการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาประเภทอื่น ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำการสอน ปัญหาการผ่านจุดประสงค์ของนักเรียน ปัญหาจากการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์และกิจกรรม

3. พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อหนึ่ง โดยการสร้างแบบฝึกและเลือกเนื้อหาในส่วนที่สร้างแบบฝึกนั้น ว่าจะทำเรื่องใดบ้าง กำหนดเป็น โครงเรื่อง ไว้

4. ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกจากเอกสารตัวอย่าง

5. ออกแบบชุดฝึกในแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลาย น่าสนใจ

6. ลงมือสร้างแบบฝึกแต่ละชุด พร้อมทั้งข้อสอบก่อนและหลังเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

7. ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

8. นำไปทดลองใช้แล้วบันทึกผลเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง
9. ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
10. นำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะมีความสำคัญต่อผู้เรียนไม่น้อย ผู้สร้างจำเป็นต้องรู้ความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคล ความยากง่าย เนื้อหาสั้นยาวของแบบฝึกให้เหมาะสมกับเวลาและวัยของผู้เรียน เพื่อเป็นการเสริมสร้างความก้าวหน้าให้กับผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ได้เร็ว ชัดเจน กว้างขวางทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะเป็นแบบฝึกประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 131) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
2. ครูได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ดีที่สุด

ตามความสามารถของตนเอง

3. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น และสามารถปรับประเมินผลงานที่ได้รับมอบหมาย
4. ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานด้วยตนเอง

นิลาภรณ์ ธรรมวิเศษ (2546 : 13) ได้สรุปประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการฝึกทักษะทางภาษา โดยเฉพาะการเขียนได้เป็นอย่างดี

2. เปรียบเสมือนผู้ช่วยที่สำคัญของครู ทำให้ครูลดภาระการสอนลงได้
3. ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่
4. เป็นการเพิ่มความมั่นใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี

สุเทวี แก้วนิมิตติ (2547 : 40) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น
2. ทำให้มีความเชื่อมั่นและมีความรับผิดชอบต่องานที่ทำ
3. นักเรียนสามารถใช้บททวนบทเรียนให้เห็นความก้าวหน้าของตนเอง
4. ช่วยลดภาระการสอนของครู

5. ใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียน ทำให้ครูทราบจุดเด่นจุดด้อยของนักเรียนได้ชัดเจน

6. เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน

พงษ์ศักดิ์ พางาม (2549 : 26) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ
2. นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
3. เพื่อเพิ่มพูนทักษะประสบการณ์ ตามความรู้ความสามารถของแต่ละคน

ถวัลย์ มาศจรัส (2550 : 21) ได้สรุปแบบฝึกทักษะมีประโยชน์ ดังนี้

1. เป็นสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
2. ผู้เรียนสื่อสำหรับทักษะด้านการอ่าน การคิด การวิเคราะห์ และการเขียน
3. เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับการแก้ไขปัญหาในการเรียนรู้ผู้เรียน
4. พัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

ดังนั้นสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีผลต่อการจัดการเรียนรู้ คือ ช่วยลดภาระเวลาของครู เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนจะได้รับประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองของแต่ละคนได้ สามารถช่วยแก้ปัญหาข้อบกพร่องทางการเรียนของนักเรียน ช่วยเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน และเป็นสื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ได้ดียิ่งขึ้น

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นรูปแบบการเรียนรู้ประเภทหนึ่งซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้บรรลุดุติประสงค์ ได้มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สมเดช บุญประจักษ์ (2540 : 6) ให้ความหมายการเรียนแบบร่วมมือว่า หมายถึงรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบหนึ่งที่กำหนดให้นักเรียนมีความสามารถเป็นนักเรียนเก่งหนึ่งคน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน โดยที่สมาชิกมีปัญหาทุกคนมีเป้าหมายในการเรียนร่วมกัน คือ เกิดความรู้หรือประสบความสำเร็จร่วมกัน เมื่อกลุ่มมีปัญหาทุกคนในกลุ่มจะอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแสดงเหตุผลโต้ตอบกันหรือสนับสนุนความคิดเห็นกันและกัน และให้เป็นหน้าที่ของ

สมาชิกในกลุ่มที่จะช่วยสมาชิกให้เข้าใจในงานให้ทุกคนสามารถอธิบายสิ่งที่ทำและให้เหตุผลได้อย่างชัดเจน มีการมอบหมายหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม เช่น ประธานกลุ่ม ผู้จัดบันทึกผู้คอยดูแลให้สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ผู้ตรวจสอบผลงานขณะเดียวกันก็ต้องช่วยกันรับผิดชอบการเรียนรู้ในงานทุกขั้นตอนของสมาชิกกลุ่ม โดยการนำผลงานของแต่ละคนมาอธิบาย อภิปราย และลงสรุปร่วมกันเพื่อให้มั่นใจว่าสมาชิกกลุ่มทุกคนเกิดการเรียนรู้สามารถที่จะตอบคำถามหรืออธิบายงานของกลุ่มได้ทุกขั้นตอน โดยเฉพาะในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้ทุกคนอยู่ในสภาพพร้อมที่จะนำเสนอผลงานเมื่อถูกส่งให้นำเสนอความสำเร็จของกลุ่มส่วนหนึ่งจะประเมินจากค่าเฉลี่ยของคะแนนหรือผลงานของทุกคนในกลุ่ม ฉะนั้นสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุดและเป็นหน้าที่ที่ต้องให้ความช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มให้เกิดการเรียนรู้เช่นเดียวกันเพราะคะแนนของแต่ละคนส่งผลต่อค่าเฉลี่ยของกลุ่ม

ขวัญหทัย สมัครคุณ (2541 : 30) ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ภายในกลุ่ม ผู้เรียนแต่ละคนจะต้องมีความรับผิดชอบตนเองในการเรียนรู้ และต้องการกระตุ้นให้สมาชิกคนอื่นในกลุ่มเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นด้วย

จันทร์ธา ดันติพงสานุรักษ์ (2543 : 36 – 55) การจัดการเรียนรู้ว่าแบบร่วมมือว่า หมายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยแต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ ตลอดจนการเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า สมาชิกรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่มความสำเร็จแต่ละบุคคลหมายถึงความสำเร็จของกลุ่มด้วย ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวจึงมีลักษณะตรงกันข้ามกับการเรียนที่เน้นการแข่งขัน (Competitive Learning) และการเรียนตามลำพัง (Individualized Learning)

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543 : 38) ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า หมายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน

โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่มทั้งโดย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตน เท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้เพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่มความสำเร็จของ แต่ละบุคคล คือความสำเร็จของกลุ่ม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 85) การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกันและมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

สนอง อินละคร (2544 : 116) ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนการสอน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ 4-6 คน ที่มีความสามารถคละกัน คือ มีนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2-4 คน และนักเรียนอ่อน 1 คน นักเรียนทุกคนเรียนรู้และทำ กิจกรรมร่วมกันมีการปรึกษาหารือกันภายในกลุ่ม ผลสำเร็จของนักเรียนแต่ละคนคือความสำเร็จ ของกลุ่ม

เชียวชาญ เทพกุลศล (2545 : 13) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง วิธีสอนวิธีหนึ่ง โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แบบคละความสามารถ โดยสมาชิกในกลุ่มให้ กำลังใจช่วยกันทำงาน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้ทุกคนในกลุ่มได้บรรลุตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ซึ่งเป็นการแข่งขันกับตนเองและกลุ่มอื่นอย่างสร้างสรรค์

สรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นกลุ่มย่อย โดยมีทั้งนักเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อนคละกัน ทำกิจกรรมร่วมกันสมาชิกในกลุ่ม ต้องช่วยกันรับผิดชอบกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอน และสมาชิกทุกคนต้องเกิดการเรียนรู้ และตอบคำถามได้

ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีนักการศึกษา หลายท่านได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543 : 38 – 39) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. จัดเตรียมกิจกรรมในชั้นเรียน ประกอบด้วย ครูแนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกันและ จัดเป็นกลุ่มย่อย ๆ ประมาณ 2-6 คน ครูควรแนะนำเกี่ยวกับระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่

ของสมาชิกกลุ่ม แข็งขันวัตถุประสงค์ของบทบาทและการทำกิจกรรมร่วมกันและการฝึกฝนทักษะพื้นฐานจำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม

2. ขั้นสอน ครูนำเข้าสู่บทเรียนและเนื้อหาและนำแหล่งข้อมูล มอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มย่อย โดยที่แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายเป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่มจะได้ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม ในขั้นนี้ครูอาจกำหนดให้นักเรียนใช้เทคนิคต่าง ๆ กัน ในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง เทคนิคที่ใช้แต่ละครั้งจะต้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละเรื่อง ในการเรียนแต่ละครั้งต้องใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือหลาย ๆ เทคนิคประกอบกันเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียน

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ในขั้นนี้เป็นการตรวจสอบงาน ผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนแล้วหรือยัง ผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่มและรายบุคคล ในบางกรณีผู้เรียนอาจต้องเสริมสร้างส่วนที่ยังขาดตกบกพร่อง ต่อจากนั้นเป็นการทดสอบความรู้

5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ถ้ามีสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ ครูควรอธิบายเพิ่มเติม ครูและผู้เรียนช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่ม และพิจารณาว่าอะไรคือจุดเด่นของงานและอะไรคือสิ่งที่ควรปรับปรุง

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 31-32) ได้เสนอขั้นตอนการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือ มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน
2. ขั้นชี้แจงกระบวนการเรียนรู้ เป็นการตกลงร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดกิจกรรม
3. ขั้นนำเสนอความรู้ใหม่ ครูจะต้องนำเสนอความรู้ใหม่ด้วยเทคนิควิธีการหลากหลายรูปแบบ เช่น การอธิบาย การสาธิต การให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเอง
4. ขั้นปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนทุกคนเข้ากลุ่มย่อยตามตารางละสมาชิกในกลุ่มตามความสามารถ สมาชิกในกลุ่มจะตกลงเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่เพื่อช่วยกันทำกิจกรรม ในขั้นนี้ครูเลือกเทคนิคกลุ่มในรูปแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ขั้นนำเสนอผลงาน ตัวแทนของนักเรียนแต่ละกลุ่มจะได้ออกมาจากการจับสลากออกมานำเสนอผลงานของกลุ่ม
6. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลงานกลุ่ม ครูและนักเรียนจะช่วยกันอภิปรายในประเด็น ปัญหาแล้วร่วมกันสรุปผลและประเมินผล

จรัสศรี พัวจินดาเนตร (2549 : 31-40) ได้สรุปกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ ผู้สอนจะนำทักษะต่าง ๆ ในการเรียนรู้แบบร่วมมือและการกำหนดขนาดของกลุ่ม และจัดคณะหรือแยก หรือการแบ่งกลุ่มนักเรียน โดยแบ่งกลุ่มย่อย ๆ ประมาณ 5-6 คน ผู้สอนจะชี้แจงและแนะนำเกี่ยวกับข้อตกลงต่าง ๆ ของกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มทุกคน และเป็นขั้นตอนที่ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนรู้ในแต่ละครั้งให้ผู้เรียนรับรู้ ซึ่งองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้ สิ่งที่ควรพิจารณาคือ

1.1 การกำหนดขนาดของกลุ่มควรพิจารณาจำนวนผู้เรียนทั้งหมด ลักษณะของผู้เรียนและงานที่มอบหมาย เช่น ถ้าเป็นวิชาที่ผู้เรียนนั่งเรียนในห้องเรียนที่มีโต๊ะและเก้าอี้ที่เคลื่อนย้ายไม่ได้ กลุ่มควรจะเป็น 2-3 คน เพื่อจะได้ทำงานร่วมกันได้ ส่วนห้องเรียนที่มีโต๊ะและเก้าอี้ที่เคลื่อนย้ายได้ควรแบ่งเป็นกลุ่มละ 4-5 คน โดยจัดให้ผู้เรียนหันหน้าเข้าหากัน

1.2 การแบ่งกลุ่ม สามารถทำได้โดยผู้สอนเป็นผู้จัดให้ใช้วิธีการสุ่มตามเลขที่หรือชื่อ ใช้วิธีนับแบ่งกลุ่ม ให้ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกกลุ่มกันเองตามความสนใจ การจับสลากเรียงตามตัวอักษรหรือเรียงตามเลขที่ การแบ่งกลุ่มดังกล่าวมาผู้สอนจะเลือกวิธีใดก็ได้ขึ้นอยู่กับวิจารณ์ญาณและความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นจัดการเรียนรู้ การนำเข้าสู่บทเรียน การแนะนำเนื้อหาสาระการเรียนรู้และแหล่งข้อมูลการเรียนรู้ การอธิบายหรือสาธิตขั้นตอนในการทำงาน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มย่อย โดยแต่ละคนมีบทบาทและหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนได้ลงมือจัดการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกกลุ่มจะได้ร่วมกันรับผิดชอบต่องานของกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนใช้เทคนิคต่าง ๆ กันในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง เทคนิคที่ใช้แต่ละครั้งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ แต่ละสาระในการเรียนรู้ต้องใช้เทคนิคหรือวิธีที่หลากหลายประกอบกัน เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงาน และทดสอบความรู้ เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนและสมบูรณ์เพียงใด เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่มและรายบุคคล ในบางครั้งผู้เรียนอาจต้องซ่อมเสริมสิ่งที่ยังขาดตกบกพร่อง ต่อจากนั้นเป็นการทดสอบความรู้

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป ขั้นนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนและผู้เรียน ร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียนและสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้เป็นการใช้เวลาสำหรับผู้เรียนซักถามปัญหา ถ้ามีสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ ผู้สอนจะเป็นผู้อธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ทำงานให้บรรลุจุดประสงค์ในการเรียน

รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลากหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบจะมีวิธีการดำเนินการ ที่แตกต่างกันไป ซึ่งได้มีนักการศึกษากล่าวถึงรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

ทิสนา แจมมณี (2553 : 265 -271) กล่าวถึง รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า รูปแบบ การเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีหลายรูปแบบซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีวิธีการ ดำเนินการหลัก ๆ ซึ่งได้แก่ การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนนและ ระบบการให้รางวัล แตกต่างกันไป เพื่อสนองวัตถุประสงค์เฉพาะ แต่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด ต่างก็ใช้หลักการเดียวกัน คือ หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการและมีวัตถุประสงค์ มุ่งตรงไป ในทิศทางเดียวกัน คือ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาอย่างมากที่สุดโดยอาศัยการ ร่วมมือกันช่วยเหลือกันและแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างเรียนด้วยกัน แต่ละรูปแบบจะอยู่ใน เทคนิคในการศึกษาเนื้อหาสาระและวิธีการเสริมแรงและการให้รางวัลเป็นประการสำคัญ

จึงขอเสนอรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ 8 รูปแบบดังนี้

1. กระบวนการเรียนการสอนของแบบจิ๊กซอร์ (JIGSAW)
 - 1.1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง – กลาง - อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านเรา (Home Group)
 - 1.2 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา ได้รับมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน (เปรียบเทียบได้ชิ้นส่วนของภาพตัดต่อคนละ 1 ชิ้น) และหาคำตอบในประเด็นปัญหาที่ ผู้สอนมอบหมายให้
 - 1.3 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา แยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ซึ่งได้รับ เนื้อหาเดียวกัน ตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group) ขึ้นมา และร่วมกันทำความเข้าใจในเนื้อหา สาระนั้นอย่างละเอียด และร่วมกันอภิปรายหาคำตอบประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายให้
 - 1.4 สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลับไปสู่กลุ่มบ้านของเรา แต่ละคนช่วยสอน เพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เช่นนี้ สมาชิกทุกคนก็จะได้ เรียนรู้ภาพรวมของสาระทั้งหมด
 - 1.5 ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบ แต่ละคนจะได้คะแนนเป็นรายบุคคล และนำคะแนนของทุกคนในกลุ่มบ้านของเรารวมกัน (หรือหาค่าเฉลี่ย) เป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด ได้รับรางวัล
2. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ เอส. ที. เอ. ดี. (STAD) คำว่า

“STAD” มาจาก “Student Teams-Achievement Division” กระบวนการดำเนินการมีดังนี้

2.1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (Home Group)

2.2 สมาชิกในกลุ่มบ้านเรา ได้รับเนื้อหาสาระ และศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน เนื้อหาสาระนั้นอาจมีหลายตอน ซึ่งผู้เรียนอาจต้องทำแบบทดสอบในแต่ละตอน และเก็บคะแนนของตนไว้

2.3 ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอด และนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ (Improvement Score) ซึ่งหาได้ดังนี้

คะแนนพื้นฐาน : ได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบย่อยหลาย ๆ ครั้ง
ที่ผู้เรียนแต่ละคนทำได้

คะแนนที่ได้ : ได้จากการนำคะแนนทดสอบครั้งสุดท้ายลบคะแนน
พื้นฐาน

คะแนนพัฒนาการ : ถ้าคะแนนที่ได้คือ

- 11 ขึ้นไป คะแนนพัฒนาการ = 0

- 1 ถึง - 10 คะแนนพัฒนาการ = 10

+ 1 ถึง 10 คะแนนพัฒนาการ = 20

+ 11 ขึ้นไป คะแนนพัฒนาการ = 30

2.4 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา นำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รางวัล

3. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ที. เอ. ไอ (TAI) คำว่า “TAI” มาจาก “Team-Assisted Individualization” ซึ่งมีกระบวนการดังนี้

3.1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ (เก่ง – กลาง – อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (Home Group)

3.2 สมาชิกในกลุ่มบ้านเรา ได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน

3.3 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา จับคู่กันทำแบบฝึกหัด

3.3.1. ถ้าใครทำแบบฝึกหัดได้ 75 % ขึ้นไปให้ไปรับการทดสอบ
รวบยอดครั้งสุดท้ายได้

3.3.2. ถ้ายังทำแบบฝึกหัดได้ไม่ถึง 75 % ให้ทำแบบฝึกหัดซ่อม
จนกระทั่งทำได้ แล้วจึงไปรับการทดสอบรวบยอดครั้งสุดท้าย

3.4 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราแต่ละคน นำคะแนนทดสอบรวบรวมขอความร่วมมือกันเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รับรางวัล

4. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ที.จี.ที (TGT) คำว่า “TGT” มาจาก “Team Games Tournament” ซึ่งมีการดำเนินการดังนี้

4.1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง – กลาง – อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (Home Group)

4.2 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา ได้รับเนื้อหาสาระ และศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน

4.3 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา แยกย้ายกันเป็นตัวแทนกลุ่มไปแข่งขันกับกลุ่มอื่น โดยจัดกลุ่มแข่งขันตามความสามารถ คือ คนเก่งในกลุ่มบ้านของเราแต่ละกลุ่มไปรวมกัน คนอ่อนก็ไปรวมกันกับคนกลุ่มอ่อนของกลุ่มอื่น กลุ่มใหม่ที่รวมกันนี้เรียกว่ากลุ่มแข่งขันกำหนดให้มีสมาชิกกลุ่มละ 4 คน

4.4 สมาชิกในกลุ่มแข่งขัน เริ่มแข่งขันกันดังนี้

4.4.1 แข่งขันกันตอบคำถาม 10 คำถาม

4.4.2 สมาชิกคนแรกจับคำถามขึ้นมา 1 คำถาม และอ่านคำถามให้กลุ่มฟัง

4.4.3 ให้สมาชิกที่อยู่ซ้ายมือของผู้อ่านคำถามคนแรกตอบคำถามก่อนต่อไปจึงให้คนถัดไปตอบจนครบ

4.4.4 ผู้อ่านคำถาม เปิดคำตอบ แล้วอ่านเฉลยคำตอบที่ถูกต้องให้กลุ่มฟัง

4.4.5 ให้คะแนนคำตอบ ดังนี้

ผู้ตอบถูกคนแรกได้ 2 คะแนน

ผู้ตอบคนถูกคนต่อไปได้ 1 คะแนน

ผู้ตอบผิดได้ 0 คะแนน

4.4.6 ต่อไปสมาชิกกลุ่มที่สองจับคำถามที่ 2 และเริ่มเล่นตามขั้นตอน ข – ค ไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งคำถามหมด

4.4.7 ทุกคนรวมคะแนนของตนเอง

ผู้ได้คะแนนสูงอันดับ 1 ได้โบนัส 10 คะแนน

ผู้ได้คะแนนสูงอันดับ 2 ได้โบนัส 8 คะแนน

ผู้ได้คะแนนสูงอันดับ 3 ได้โบนัส 5 คะแนน

ผู้ได้คะแนนสูงอันดับ 4 ได้โบนัส 4 คะแนน

4.5 เมื่อแข่งขันเสร็จแล้ว สมาชิกกลุ่มกลับไปกลุ่มบ้านของเรา
แล้วนำคะแนนที่แต่ละคนได้รวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

5. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ แอล.ที. (LT) คำว่า “LT”
มาจากคำว่า “Learning Together” ซึ่งมีกระบวนการที่ง่ายไม่ซับซ้อน ดังนี้

5.1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ (เก่ง – กลาง – อ่อน) กลุ่มละ 4 คน

5.2 กลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 คน ศึกษาเนื้อหาพร้อมกัน โดยกำหนดให้แต่ละคน
มีบทบาทหน้าที่ช่วยกลุ่มในการเรียนรู้ ตัวอย่าง เช่น

สมาชิกคนที่ 1 : อ่านคำสั่ง

สมาชิกคนที่ 2 : หาคำตอบ

สมาชิกคนที่ 3 : หาคำตอบ

สมาชิกคนที่ 4 : ตรวจสอบคำตอบ

5.3 กลุ่มสรุปคำตอบร่วมกัน และส่งคำตอบนั้นเป็นผลงานกลุ่ม

5.4 ผลงานกลุ่มได้คะแนนเท่าไร สมาชิกทุกคนในกลุ่มนั้นจะได้คะแนนนั้น
เท่ากันทุกคน

6. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ จี.ไอ. (GI) GI คือ
“Group Investigation” รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนช่วยกันไปสืบค้นข้อมูลมาใช้ในการ
การเรียนรู้ร่วมกัน โดยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

6.1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ (เก่ง – กลาง – อ่อน) กลุ่มละ 4 คน

6.2 กลุ่มย่อยศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน โดย

6.2.1 แบ่งเนื้อหาออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ แล้วแบ่งกันไปศึกษาหาข้อมูล
หรือคำตอบ

6.2.2 ในการเลือกเนื้อหา ควรให้ผู้เรียนอ่อน เป็นผู้เลือกก่อน

6.3 สมาชิกแต่ละคน ไปศึกษาหาข้อมูล/คำตอบมาให้กลุ่ม กลุ่มอภิปราย
ร่วมกัน และสรุปผลการศึกษา

6.4 กลุ่มเสนอผลงานของกลุ่มต่อชั้นเรียน

7. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ซี.ไอ.อาร์.ซี (CIRC)

รูปแบบ CIRC หรือ “Cooperative Interested Reading and Compositon”
เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียน โดยเฉพาะ รูปแบบนี้
ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรมคือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนการอ่าน

เพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับการเรียน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้ (Slavin . 1990 : 104 - 110)

7.1 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน ตามระดับความสามารถในการอ่าน นักเรียนในแต่ละกลุ่มจับคู่ 2 คน หรือ 3 คน ทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน

7.2 ครูจัดทีมใหม่โดยให้แต่ละทีมมีนักเรียนต่างระดับความสามารถอย่างน้อย 2 ระดับ ทีมทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เขียนรายงาน แต่งความ ทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบต่าง ๆ และมีการให้คะแนนผลงานของแต่ละทีม ทีมใดได้คะแนน 90 % ขึ้นไปจะได้รับการประกาศนียบัตรเป็น “ซูเปอร์ทีม” หากได้รับคะแนนตั้งแต่ 80 – 89 % ก็จะได้รับรางวัลรองลงมา

7.3 ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจกวัสดุประสงค์ในการอ่าน แนะนำคำศัพท์ใหม่ ๆ ทบทวนศัพท์เก่า ต่อจากนั้นครูจะกำหนดและแนะนำเรื่องที่จะอ่านแล้วให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ เช่น อ่านเรื่องในใจแล้วจับคู่อ่านออกเสียง ให้เพื่อนฟัง และช่วยกันแก้จุดบกพร่องหรือครูอาจจะให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม วิเคราะห์ตัวละคร วิเคราะห์ปัญหาหรือทำนายว่าเรื่องจะเป็นอย่างไรต่อไป เป็นต้น

7.4 หลังจากกิจกรรมการอ่าน ครูนำการอภิปรายเรื่องที่จะอ่าน โดยครูจะเน้นการฝึกทักษะต่าง ๆ ในการอ่าน เช่น การจับประเด็นปัญหา การทำนาย เป็นต้น

7.5 นักเรียนรับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ นักเรียนจะได้รับคะแนนเป็นทั้งรายบุคคลและทีม

7.6 นักเรียนจะได้รับการสอนและฝึกทักษะการอ่านสัปดาห์ละ 1 วัน เช่น ทักษะการจับใจความสำคัญ ทักษะการอ้างอิง ทักษะการใช้เหตุผล เป็นต้น

7.7 นักเรียนจะได้รับชุดการเรียนการสอนเขียน ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกหัวข้อการเขียนได้ตามความสนใจ นักเรียนจะช่วยกันวางแผนเขียนเรื่องและช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง และในที่สุดตีพิมพ์ผลงานออกมา

7.8 นักเรียนจะได้รับการบ้านให้เลือกอ่านและหนังสือที่สนใจ และเขียนรายงานเรื่องที่จะอ่านเป็นรายบุคคล โดยผู้ปกครองช่วยตรวจสอบพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนที่บ้าน โดยมีแบบฟอร์มให้

8. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Instruction)

รูปแบบนี้พัฒนาขึ้น โดยโคเฮน (Cohen. 1980 : 8 ; อ้างถึงใน ทิศนา แจมมณี. 2553 : 271) กล่าวว่า เป็นรูปแบบที่คล้ายคลึงกับรูปแบบ จี.ไอ. เพียงแต่จะเน้นการสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่มมากกว่าการทำเป็นรายบุคคล นอกจากนั้นงานที่ให้อย่างมีลักษณะของการประสานสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทักษะหลายประเภท และเน้นการให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

โดยการจัดงานให้เหมาะสมกับความสามารถและความถนัดของผู้เรียนแต่ละคนดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องค้นหาความสามารถเฉพาะทางของผู้เรียนที่อ่อน โทเฮน เชื่อว่า หากผู้เรียนได้รู้ว่าตนมีความถนัดในด้านใด จะช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองในด้านอื่น ๆ ด้วยรูปแบบนี้ จะไม่มีการใช้กลไกของการให้รางวัล เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ได้ออกแบบให้งานที่แต่ละบุคคลทำ สามารถสนองตอบความสนใจของผู้เรียนและสามารถจูงใจผู้เรียนแต่ละคนอยู่แล้ว

สรุปได้ว่า กระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือมี 8 รูปแบบ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และเลือกกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ เอส. ที. เอ. ดี. (STAD) (Student Teams) เรื่อง การเขียนสะกดคำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวคิดของสลาวิน (Slavin) ได้รับการยอมรับกันอย่างแพร่หลาย และเทคนิคแรกที่ได้รับการพัฒนาขึ้นเรียกว่า Student Teams Achievement Division) (STAD) โดยการนำ STAD มาใช้ ในการจัดการเรียน การสอนปัจจุบัน ซึ่งเหมาะสำหรับครูผู้สอนที่เลือกใช้รูปแบบเทคนิคการสอนแบบร่วมมือในระยะ เริ่มแรก ในอันที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น โดยใช้หลักการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 170 – 175) กล่าวถึงการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ดังนี้

1. การนำเสนอเนื้อหา ผู้สอนทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้ว และนำเสนอเนื้อหาสาระ หรือความคิดรวบยอดใหม่
2. การทำงานเป็นทีมเป็นกลุ่ม ผู้สอนจัดผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันให้คลงกัน และชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มที่จะต้องช่วยและร่วมกันเรียนรู้ เพราะผลการเรียนของสมาชิกแต่ละคนส่งผลต่อผลงานของกลุ่ม
3. การทดสอบย่อย สมาชิก หรือผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล หลังจากเรียนรู้หรือทำกิจกรรมแล้ว
4. คะแนนพัฒนาการของผู้เรียนเป็นคะแนนการพัฒนาหรือความก้าวหน้าของสมาชิก แต่ละคน ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกำหนดคะแนนการพัฒนาเป็นเกณฑ์ขึ้นมาได้เพื่อรับรอง และยกย่องชมเชยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ปิดประกาศ ให้รางวัล
 - 4.1 รางวัลหรือเป้าหมายกลุ่ม ในการจัดการเรียนผู้สอนจะต้องตั้งเป้าหมายไว้ โดย กระตุ้นให้นักเรียนมีความพยายามในการเรียนรู้มากขึ้น และพยายามปรับปรุงพฤติกรรมการเรียน ของตนในความสำเร็จของกลุ่ม รางวัลที่กำหนดอาจเป็นสิ่งของ คำชมเชย ประกาศนียบัตร
 - 4.2 ความหมายของแต่ละบุคคลในกลุ่ม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้อง

วัดถึงความสามารถของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มว่าเข้าใจในบทเรียนมากน้อยเพียงใดในการเรียน แต่ครั้งต้องมั่นใจว่าสมาชิกทุกคนเข้าใจเนื้อหาที่เรียน เป้าหมายของกลุ่มจะประสบผลสำเร็จได้ ต้องขึ้นอยู่กับความสามารถของคนในกลุ่ม

4.3 โอกาสในการช่วยกลุ่มประสบผลสำเร็จเท่าเทียมกัน นักเรียนทุกคนในกลุ่มมีส่วนช่วยเหลือกลุ่มของตนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ผลสำเร็จเท่าเทียมกันทั้งคนเก่ง ปานกลางและอ่อน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรเน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน ร่วมมือกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก

ทิตานา แชมมณี (2553 : 265) กล่าวถึง หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ดังนี้

1. การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพากัน โดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน และจะต้องพึ่งพากันเพื่อการสำเร็จร่วมกัน
2. การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นข้อมูลและการเรียนรู้ต่าง ๆ
3. การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน
4. การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ในการทำงาน
5. การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงาน หรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีนักการศึกษาได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ไว้ดังนี้

อัจฉรา สุขกระโทก (2543 : 10) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนรูปแบบเทคนิค STAD ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสอน ครูดำเนินการสอนเนื้อหา ทักษะหรือวิธีการเกี่ยวกับบทเรียนนั้น ๆ อาจเป็นกิจกรรมที่ครูบรรยาย สาธิต ใช้สื่อประกอบการสอน หรือให้นักเรียนทำกิจกรรมการทดลอง

ขั้นที่ 2 ขั้นทำงานกลุ่ม (ทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม) แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 4-5 คน ที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน สมาชิกในกลุ่มต้องมีความเข้าใจว่าสมาชิกทุกคนจะต้องทำงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือกันและกันในการศึกษาเอกสารและทบทวนความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการสอบย่อย ครูเน้นให้นักเรียนทำดังนี้

2.1 ต้องให้แน่ใจว่า สมาชิกทุกคนในกลุ่มสามารถตอบคำถาม ได้ถูกต้องทุกข้อ

2.2 เมื่อมีข้อสงสัยหรือปัญหา ให้นักเรียนช่วยเหลือกันภายในกลุ่มก่อนที่จะถามครูหรือถามเพื่อนกลุ่มอื่น

2.3 ให้สมาชิกอธิบายเหตุผลของคำตอบของแต่ละคำถามให้ได้ โดยเฉพาะแบบฝึกหัดที่เป็นคำถามปรนัยแบบให้เลือกตอบ

ขั้นที่ 3 ขั้นทดสอบย่อย ครูจัดให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย หลังจากนักเรียนเรียนและทบทวนเป็นกลุ่มเกี่ยวกับเรื่องที่กำหนด นักเรียนทำแบบทดสอบคนเดียวไม่มีการช่วยเหลือกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นหาคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน คะแนนพัฒนาการเป็นคะแนนที่ได้จากการทดสอบครั้งปัจจุบัน เมื่อได้คะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนมารวมกัน หรือหาค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการของสมาชิกทุกคน

ขั้นที่ 5 ขั้นให้รางวัลกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับคำชมเชยหรือคิดประกาศที่บอร์ดในห้องเรียน

ตัวอย่างเกณฑ์การได้รับรางวัล มีดังนี้

คะแนนพัฒนาการเฉลี่ยของกลุ่ม ระดับรางวัล

15 ตี

20 ตีมาก

25 ตีเยี่ยม

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 172-173) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนรูปแบบเทคนิค STAD ดังนี้

1. ขั้นเตรียมเนื้อหา ประกอบด้วย

1.1 การจัดเตรียมเนื้อหาสาระผู้สอนจัดเตรียมเนื้อหาสาระ หรือเรื่องที่จะให้ผู้เรียนเป็นเนื้อหาใหม่โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนศึกษา เรียนรู้ด้วยตนเองรวมทั้งสื่อวัสดุอุปกรณ์หรือแหล่งเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงาน เป็นต้น

1.2 การจัดเตรียมแบบทดสอบย่อย เช่น ข้อทดสอบ กระจายคำตอบเกณฑ์การให้คะแนน เป็นต้น

2. ขั้นจัดทีม

ผู้สอนจัดทีมผู้เรียนโดยให้ละกันทั้งเพศ และความสามารถ ทีมละประมาณ 5 คน เช่น ทีมที่มีสมาชิก 5 คน อาจประกอบด้วยชาย 2 คน หญิง 3 คน เป็นเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 2 คน เป็นต้น

3. ขั้นเรียนรู้ ประกอบด้วย

3.1 ผู้สอนแนะนำวิธีการเรียนรู้

3.2 ทีมวางแผนการเรียนรู้ โดยแบ่งภาระหน้าที่กัน เช่น ผู้อ่าน ผู้หาคำตอบ ผู้สนับสนุน ผู้จดบันทึก ผู้ประเมิน เป็นต้น

3.3 สมาชิกในแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาสาระและทำกิจกรรมตามใบงานที่ผู้สอนกำหนด ซึ่งการเรียนรู้โดยวิธีนี้เน้นการร่วมมือช่วยเหลือกันในห้องมากกว่าการแข่งขัน

3.4 ผู้เรียนหรือสมาชิกแต่ละกลุ่มประเมินเพื่อทบทวนความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา

4. ขั้นตอน

4.1 ผู้เรียนแต่ละคนทำการทดสอบย่อย เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียนรู้ข้อทดสอบของผู้สอน

4.2 ผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกันตรวจผลการทดสอบของสมาชิกแต่ละคน

4.3 ทีมจัดการทำคะแนนการพัฒนาของสมาชิกแต่ละคน และคะแนนการพัฒนาของกลุ่มโดยอาจจัดเป็นตาราง

ทีศนา แจมมณี (2553 : 266 – 267) กล่าวถึง กระบวนการดำเนินการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ไว้ดังนี้

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4-5 คน เรียนรู้สาระนั้นร่วมกัน เนื้อหาสาระนั้นอาจมีหลายตอน ซึ่งผู้เรียนอาจต้องทำแบบทดสอบในแต่ละตอนและเก็บคะแนนของตนไว้

2. ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอดและนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ (Improvement Score) ซึ่งทำได้ดังนี้

คะแนนพื้นฐานได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบย่อยหลาย ๆ ครั้งที่ผู้เรียนแต่ละคนทำได้

คะแนนที่ได้ ได้จากการทำคะแนนทดสอบครั้งสุดท้ายลบคะแนนพื้นฐาน

คะแนนพัฒนาการ : ถ้าคะแนนที่ได้คิด

-11 ขึ้นไป	คะแนนพัฒนาการ = 0
-1 ถึง -10	คะแนนพัฒนาการ = 10
+1 ถึง 10	คะแนนพัฒนาการ = 20
+11 ขึ้นไป	คะแนนพัฒนาการ = 30

3. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา นำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รางวัล

สลาวิน (Slavin. 1990 : 101) ได้แสดงความเห็นว่าเทคนิคกลุ่มร่วมมือหรือกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Student Teams – Achievement Division : STAD) หมายถึง การแบ่งนักเรียนในห้องเป็นกลุ่มย่อยเพื่อศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกันโดยสมาชิก

แต่ละคนจะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบหลักจากที่สมาชิกแต่ละคนทำงานที่ตนได้รับมอบหมายเสร็จ สมาชิกในกลุ่มจะนำผลงานมารวมกับเป็นงานกลุ่ม โดยอาจมีการทบทวนเพื่อให้ผลงานกลุ่มที่ทำร่วมกันราบรื่นและต่อเนื่อง นำผลงานกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียน ความสำเร็จของกลุ่มคือความสำเร็จของทุกคน ข้อดีของกลุ่มร่วมมือ คือสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของกลุ่มที่มีความหลากหลาย ผู้ที่เรียนช้าจะได้รับความช่วยเหลือทำให้ตนเองเข้าใจมากขึ้น จึงเป็นวิธีที่ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่ม เทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือแบ่งกิจกรรมออกเป็น 9 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 อภิปรายร่วมกันทั้งชั้น ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ตนสนใจหรือต้องการศึกษาค้นคว้า มีการกำหนดเรื่องที่จะอ่าน การจดบันทึกเรื่องที่จะอภิปรายจะทำให้นักเรียนและครูเข้าใจว่า อะไรคือสิ่งที่นักเรียนต้องการจะศึกษา ประเด็นต่าง ๆ นั้นเกี่ยวข้องหรือครอบคลุมหรือไม่

ขั้นที่ 2 เลือกสมาชิกและสร้างกลุ่ม ถ้านักเรียนไม่พร้อมที่จะทำงานต้องฝึกการสร้างกลุ่มก่อนเพราะทักษะการทำงานกลุ่มที่ดีต้องได้รับการฝึกก่อนที่จะเริ่มต้นเรียน โดยวิธีกลุ่มร่วมมือ

ขั้นที่ 3 กลุ่มเลือกเรื่องที่จะศึกษา ให้นักเรียนเลือกเรื่องที่จะศึกษาถ้าสมาชิกในแต่ละกลุ่มเลือกเรื่องที่ต้องไม่ตรงกันให้เวลาอภิปรายในกลุ่มเพื่อตกลงกันก่อน จนกระทั่งได้เรื่องที่จะศึกษาต้องเป็นเรื่องที่สนใจร่วมกัน

ขั้นที่ 4 กำหนดหัวข้อย่อยภายในกลุ่ม แต่ละกลุ่มจะมีการกำหนดหัวข้อย่อยที่จะศึกษาและแบ่งงานไปศึกษาค้นคว้า

ขั้นที่ 5 การเตรียมหัวข้อย่อย หลังจากทีกลุ่มแบ่งหัวข้อย่อยไปศึกษาแล้ว แต่ละคนต้องรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ทุกคนจะต้องรู้ว่าผลงานของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคน

ขั้นที่ 6 การนำเสนอรายงานของกลุ่ม หลังจากทีสมาชิกแต่ละคนได้ศึกษาหัวข้อย่อยตามที่ได้รับมอบหมายแล้วให้นำมาเสนอภายในกลุ่มย่อยของตนเองก่อน ขั้นตอนนี้คล้ายกับการนำความรู้มาประมวลเข้าด้วยกัน มีการอภิปรายและจดบันทึกประเด็นที่จะอภิปราย

ขั้นที่ 7 เตรียมนำเสนอรายงานของกลุ่ม สมาชิกในแต่ละกลุ่มจะสังเคราะห์หัวข้อย่อยไปศึกษา รวมทั้งมีการอภิปราย เพื่อนำมาเสนอเป็นผลงานของกลุ่ม รูปแบบการนำเสนอการทำอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 8 กลุ่มเสนอรายงานในระหว่างการนำเสนอผลงาน แต่ละกลุ่มต้องควบคุมเวลาในการนำเสนอ ครูจะคอยจับเวลาและเตือนให้รักษาเวลาในการรายงาน

ขั้นที่ 9 การประเมินผล

ประเมินการเสนอรายงาน โดยนักเรียนทั้งชั้น

ประเมินของกลุ่มของตน โดยสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่ม

ครูประเมินโดยพิจารณาหัวข้อย่อยที่ได้รับการเสนอภายในกลุ่ม

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2543 : 44) กล่าวถึง การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นเทคนิคที่เน้นการทำงาน โดยสมาชิกของกลุ่มที่มีความสามารถและความถนัดต่างกัน ได้แสดงบทบาทหน้าที่ที่ตนถนัดเต็มที่ ผู้เรียนเก่งได้ช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนอ่อน เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการคิดระดับสูงทั้งวิเคราะห์และสังเคราะห์ และเป็นวิธีการที่สามารถนำไปใช้สอนในวิชาใดก็ได้ มีขั้นตอนกิจกรรมดังนี้

1. กำหนดขอบข่าย ประเด็น หรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่จะให้นักเรียนได้ศึกษา
 2. ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา
 3. กำหนดกลุ่มย่อย โดยให้สมาชิกกลุ่มมีความสามารถคละกัน
 4. แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา
 5. สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อยแล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ โดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกศึกษาหัวข้อย่อยคนละ 1 หัวข้อ
 6. สมาชิกนำผลงานมารวมกันเป็นงานกลุ่ม อาจมีการอ่านทบทวนและปรับแต่งภาษาให้สละสลวยต่อเนื่อง และเตรียมผู้ที่จะนำเสนอผลงานกลุ่ม
 7. นำผลงานกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียน
 8. ทุกกลุ่มช่วยกันประเมินผล โดยประเมินทั้งกระบวนการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม
- ในการจัดการเรียนการสอน ครูควรมีการแนะนำหัวข้อเรื่องที่จะให้นักเรียนศึกษารวมทั้งมีการอภิปรายร่วมกันก่อนที่จะศึกษา และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามปัญหาเกี่ยวกับหัวข้อที่ศึกษานั้นการถามของนักเรียนคนหนึ่งจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนคนอื่น ๆ คิดเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนต่างไม่คาดคิดมาก่อนจึงทำให้นักเรียนเกิดแนวคิดที่กว้างขึ้นทำให้นักเรียนมีความสนใจในเรื่องที่จะศึกษาเทคนิคการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือนี้จะช่วยส่งเสริมในด้านการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนส่วนในกระบวนการเรียนรู้ก่อให้เกิดผลดี ดังนี้
1. ศึกษามากยิ่งขึ้นและมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าต่อไป
 2. การแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบในแต่ละหัวข้อย่อยของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มเป็นการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนและยังเพิ่มความรับผิดชอบของนักเรียนในกลุ่มอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในเรื่องที่ตนเองได้ศึกษา
 3. ในการที่นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ร่วมกันนั้นจะทำให้ นักเรียนได้เปลี่ยนและพัฒนาความคิดของตนเองไปได้ไกลอีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจในกระบวนการหาความรู้ด้วยตนเองอย่างจริงจัง

4. การที่นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันจะทำให้ให้นักเรียนรู้สึกว่าความคิดเห็นของนักเรียนมีคุณค่าหลังจากได้รับพิจารณาและมีการบันทึกไว้ การยอมรับจากเพื่อน ๆ เป็นการช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้สติปัญญาต่อไป

5. การรายงานผลการศึกษาค้นคว้า นับเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เปิดกว้างด้านแนวความคิดในการอธิบายสิ่งที่ได้ค้นคว้า และทำความเข้าใจด้วยตนเองจะช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการสื่อความหมายช่วยให้เพื่อนเข้าใจได้ดีขึ้น

6. เป็นเทคนิคการสร้างความรู้สึที่ดีให้แก่นักเรียน จากบรรยากาศการเรียนแบบเป็นกันเองระหว่างนักเรียน นักเรียนแต่ละคนจะใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ ทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่และมีความสนใจกันและกันมากขึ้น

7. ช่วยสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนในด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม คือ ส่งเสริมให้นักเรียนแต่ละคนมีความคิดเป็นของตนเอง และสามารถแสดงความคิดเห็นนั้นให้เป็นที่ยอมรับของคนในกลุ่ม ทำให้นักเรียนรู้จักการให้เกียรติซึ่งกันและกัน เรียนรู้การทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุขมากขึ้น

8. นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการกลุ่มและกระบวนการคิดทั้งนี้ในการทำงานกลุ่มด้วยเทคนิควิธีนี้จำเป็นต้องมีการประสานความร่วมมือ ความคิด ความรับผิดชอบร่วมกัน การทำงานจึงสามารถบรรลุเป้าหมายร่วมกันได้

9. ให้ผลดีทางด้านจิตพิสัย การที่นักเรียนสามารถอภิปรายตอนที่ตนเองรู้สึกมีการยอมรับความแตกต่างระหว่างเพื่อนในด้านต่าง ๆ ช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อกันและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาเรียนรวมทั้งต่อครูผู้สอนด้วยเทคนิคนี้ร่วมด้วยช่วยงานกลุ่ม

ชาตรี เกิดธรรม (2545 : 15) ได้กล่าวถึง เทคนิคร่วมด้วยช่วยงานกลุ่ม (Student Teams Achievement Division) ในมหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ กล่าวว่า เป็นลักษณะบทเรียนที่เหมาะสมเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมกระบวนการกลุ่มเน้นการทดสอบเป็นรายบุคคลแบบร่วมมือในกลุ่มแทนการแข่งขันกันเอง

ขั้นตอนกิจกรรม แบ่งได้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ครูนำเสนอเนื้อหา ครูจะนำเสนอเนื้อหาแก่นักเรียนทั้งชั้น โดยรวมก่อน อาจใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ มาช่วยในการสอน เนื้อหาที่จะสอนเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่จะให้นักเรียนศึกษา

2. จัดกลุ่ม กลุ่มผู้เรียนแบ่งเป็น 4-5 คน และแบ่งกลุ่มตามความสามารถที่แตกต่างกัน หน้าทีของกลุ่ม คือเตรียมให้สมาชิกเข้าทำการทดสอบแข่งขัน สมาชิกในกลุ่มจะอภิปรายทำแบบฝึกถกเถียงปัญหาที่กัน และทำความเข้าใจกับบทเรียน

3. ศึกษาความรู้ สมาชิกในกลุ่มช่วยกันศึกษา ทบทวนเนื้อหาหรือข้อความที่ครูผู้สอนกำหนดให้ โดยช่วยกันสรุปเนื้อหาทั้งหมด

4. ทดสอบ

4.1 ครูทำการทดสอบ โดยการแจกแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำ พร้อมอธิบายการทำในลักษณะกลุ่มร่วมมือ โดยกำหนดหน้าที่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ดังนี้

คนที่ 1 อ่านคำถามหรือโจทย์ที่กำหนดให้แก่สมาชิกกลุ่มฟัง

คนที่ 2 วิเคราะห์หาคำตอบที่ถูกต้องเหมาะสม

คนที่ 3 เขียนคำตอบ

คนที่ 4 ตรวจสอบคำตอบ

4.2 ให้สมาชิกในกลุ่มหมุนเวียนกันทำหน้าที่ต่าง ๆ ในแต่ละข้อ จนกว่าจะครบคำถามที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งช่วยกันสรุปอีกครั้งเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันในกลุ่ม

4.3 ผู้เรียนในกลุ่มเดียวกันทุกกลุ่ม แยกทำแบบทดสอบรายบุคคลเพื่อทดสอบความเข้าใจเนื้อหาก่อนเรียน

4.4 การทำแบบทดสอบ นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มแยกกันทำแบบทดสอบรายบุคคล เพื่อทดสอบความเข้าใจเนื้อหา

5. การประเมินผลการประเมินผล ทำโดยตรวจสอบความถูกต้องของการทำแบบทดสอบ พร้อมนำคะแนนของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม แล้วคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

6. ให้รางวัล กลุ่มใดที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่าเกณฑ์ที่วางไว้จะได้รับคำชมเชย กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รางวัล

เอมอร สวงนดี (2547 : 29) กล่าวถึง การเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ว่ามีลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ที่เรียกว่า STAD ของ Slavin (1990 : 159) ดังนี้

1. ครูอธิบายงานที่ต้องทำในกลุ่ม ลักษณะการเรียนรู้ภายในกลุ่ม กฎ กติกา ข้อตกลงในการทำงานกลุ่ม

2. ผู้เรียนเข้ากลุ่มที่กำหนดไว้ ลักษณะกลุ่มเป็นแบบคณะและความสามารถ

3. จำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่มขึ้นอยู่กับหัวข้อที่จะให้ศึกษา

4. สมาชิกแต่ละคนศึกษาแต่ละหัวข้อ จากสื่อที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ แล้วนำมาอภิปราย ให้สมาชิกในกลุ่มฟังจนเข้าใจและร่วมกันทำงานอื่น ๆ ตามที่ครูกำหนด

5. กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ผู้เรียนแต่ละคนปฏิบัติ ขณะทำงานภายในกลุ่ม เพื่อให้การทำงานกลุ่มเป็นไปด้วยดี

6. เมื่อเรียนหน่วยหรือเรื่องนั้นจบแล้ว ครูประเมินในสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนไป
 วัฒนาพร ระบุว่าทุกซ์ (2543 : 179) ได้กล่าวถึงกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เทคนิค STAD
 ว่าเทคนิคนี้เป็นการทดสอบรายบุคคลแทนการแข่งขัน มีขั้นตอนกิจกรรม ดังนี้

1. ครูนำเสนอประเด็นหรือเนื้อหาใหม่ โดยอาจนำเสนอด้วยสื่อที่น่าสนใจใช้ในการสอน โดยตรง หรือตั้งประเด็นให้นักเรียนอภิปราย

2. จัดผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน ให้สมาชิกมีความสามารถต่างกันทั้งความสามารถต่างกันทั้งความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ

3. แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาเนื้อหา ที่ครูเสนอจนเข้าใจ

4. ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันทำแบบทดสอบ เพื่อวัดความเข้าใจเนื้อหาที่เรียน

5. ตรวจสอบคำตอบของผู้เรียน นำคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม

6. กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด (กรณีสมาชิกกลุ่มไม่เท่ากัน ใช้คะแนนเฉลี่ย) จะได้รับคำชมเชย โดยอาจจะติดประกาศไว้หน้าบอร์ด หรือป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน

กรมวิชาการ (2546 : 13) ได้อธิบายถึงส่วนประกอบที่ทำให้เรียนรู้แบบร่วมมือให้เกิดผลดี 5 ประการ คือ

1. การพึ่งพากันทางบวก ซึ่งจะใช้ได้เป็นผลเมื่อสมาชิกในกลุ่มยอมรับว่าพวกตนมีความเกี่ยวข้องกันจนถึงกับว่าไม่มีสมาชิกคนใดประสบความสำเร็จได้ถ้าทุกคนไม่ประสบความสำเร็จ

2. ปฏิสัมพันธ์เกื้อหนุน (Promotive Interaction) ซึ่งน่าจะเรียกว่าหันหน้าเข้าหากันเมื่อครูกำหนดให้มีการพึ่งพากันทางบวกขึ้น

3. การรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล (Individual Accountability) จุดมุ่งหมายของกลุ่มเรียนรู้แบบร่วมมือ คือการสร้างความเข้มแข็งให้แก่แต่ละบุคคล

4. ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small – Group Skill) ในกลุ่มแบบร่วมมือ นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้เนื้อหาวิชาการ (งานเป็นชิ้น) ทักษะระหว่างบุคคล และทักษะกลุ่มย่อยก็เป็นสิ่งจำเป็นในการทำงานเป็นทีมเช่นกัน

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) กระบวนการกลุ่มเกิดขึ้นเมื่อสมาชิกกลุ่มอภิปรายถึงการบรรลุเป้าหมายและรักษาความสัมพันธ์ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด กลุ่มต้องบอกได้ว่าปฏิบัติเช่นใดเป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์ และตัดสินใจได้ว่าพฤติกรรมใดควรทำต่อไปหรือต้องปรับเปลี่ยน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ดังนี้

1. ขั้นสอน เป็นการนำเสนอเนื้อหา ทักษะหรือเทคนิควิธีการเกี่ยวกับบทเรียนนั้น ๆ อย่างหลากหลาย เช่น การบรรยาย การสาธิต การทดลอง การใช้สื่อประกอบ เหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้
 2. ขั้นทำงานกลุ่ม (ทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม) แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 4-5 คน ที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน ร่วมกันวางแผนการทำงาน สมาชิกทุกคนจะต้องทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือกันในการศึกษาเอกสารและทบทวนความรู้เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการสอบย่อย เมื่อสมาชิกในกลุ่มมีข้อสงสัยหรือปัญหา ให้นักเรียนช่วยเหลือกันอธิบายเหตุผลของคำตอบของแต่ละคำถามให้ได้ กรณีที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ให้ปรึกษาคุณครู
 3. ขั้นทดสอบย่อย หลังจากนักเรียนเรียนและทบทวนเป็นกลุ่มเกี่ยวกับเรื่องที่กำหนดแล้ว นักเรียนทำแบบทดสอบคนเดียวไม่มีการช่วยเหลือกันเป็นการประมวลความรู้ที่เรียนมา
 4. ขั้นหาคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน คะแนนพัฒนาการเป็นคะแนนที่ได้จากการทดสอบย่อยมาเปรียบเทียบกับคะแนนฐาน เพื่อหาคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกทุกคน
 5. ขั้นให้รางวัลกลุ่ม นำคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มมาชั่งชั่งชเมช โดยกำหนดเกณฑ์คือ กลุ่มที่ได้ 25 คะแนนเป็นกลุ่มดีเยี่ยม 20 – 24 เป็นกลุ่มดี และ 15 – 19 เป็นกลุ่มดี
- สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นวิธีการเรียนรู้แบบกลุ่มเรียนรู้โดยมีการแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่แต่ละผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน คือ เรียนเก่ง เรียนปานกลาง และเรียนอ่อน การเรียนรู้เป็นแบบช่วยเหลือกันในกลุ่ม แต่จะแข่งขันกันระหว่างกลุ่ม มีการประเมินผลการเรียนและเสริมแรงนักเรียนที่มีความสามารถสูงด้วยการกล่าวคำชมเชยหรือให้รางวัล ซึ่งเป็นเทคนิควิธีสอนที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความอยากที่จะเรียนอีกวิธีหนึ่ง

ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่า ทุกคนมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างซับซ้อน จึงเป็นการยากที่จะวัดความพึงพอใจโดยตรง แต่สามารถวัดได้โดยทางอ้อมการวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้น และการแสดงความคิดเห็นนั้นจะตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง จึงสามารถวัดความพึงพอใจนั้น

ความหมายของความพึงพอใจ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

วิรุฬ พรรเทวี (2542 : 14) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับบุคคลว่าจะคาดหมายสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมี

ความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดี จะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ดังนั้นขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตั้งใจว่าจะมีมากหรือน้อย

มณี โปธิเสน (2543 : 12) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกยินดี เจตคติที่ดีต่อบุคคล เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของคน ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีในสิ่งนั้น ๆ

รัตนา แสงแก่นเพชร (2543 : 8) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจ หมายถึง สภาพของสภาวะจิตที่ปราศจากความเครียด ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของมนุษย์นั้นมีความต้องการ ถ้าความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองทั้งหมดหรือบางส่วน ความเครียดจะน้อยลง ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นและในทางกลับกัน ถ้าความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ความเครียดและความไม่พึงพอใจจะเกิดขึ้น

วัชรภรณ์ กองมณี (2546 : 52) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ในทางบวกและความรู้สึกที่เปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาและสถานการณ์เปลี่ยนไป

กุนด์ลาช และริด (Gundlach & Reid. 1992 : 37-50) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของบุคคลจากการได้พบปะกับพฤติกรรมทำให้สิ่งต่าง ๆ เป็นระดับความพึงพอใจของบุคคลที่เกิดการได้รับสิ่งต่าง ๆ ว่าหลังจากได้รับสิ่งนั้นแล้วสามารถตอบสนองความต้องการหรือแก้ปัญหา รวมทั้งลดปัญหาและทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด

สุถักษณ์ สุขแก้ว (2549 : 40) ได้ให้ความหมาย ความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ซึ่งจะไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไรถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากเมื่อได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงข้ามผิดหวังหรือไม่พอใจอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้หรือได้รับน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตั้งใจไว้ว่าจะมากหรือน้อย ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกพอใจที่มีต่อการได้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้จนบรรลุผลหรือเป้าหมายในการเรียนรู้

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความพึงพอใจต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึกที่รับรู้ด้วยจิตใจโดยอาศัยแรงจูงใจภายในแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ต่อการเรียนการสอนของครูและแสดงให้บุคคลรอบข้างได้รู้ ในทางบวกหรือทางที่ดีขึ้น โดยวัดได้จากแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยสร้างขึ้น

ทฤษฎีความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นการศึกษาที่เป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมและเป็นการศึกษาที่เป็นรากฐานพฤติกรรมการจงใจเป็นเบื้องต้น ซึ่งได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงทฤษฎีความพึงพอใจไว้ดังนี้ มาสโลว์ (Maslow, 1970 : 69-80) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความ ต้องการ นับว่าเป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ซึ่งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า มนุษย์เรามีความต้องการอยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ความต้องการสิ่งอื่น ๆ ก็เกิดขึ้นมาอีก ความต้องการของคนเราอาจจะซ้ำซ้อนกัน ความต้องการอย่างหนึ่งอาจยังไม่ทันหมดไป ความต้องการอีกอย่างหนึ่งอาจเกิดขึ้นได้ ความต้องการของมนุษย์อาจมีลำดับขั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เน้นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการพักผ่อน ความต้องการทางเพศ
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) ความมั่นคงในชีวิตทั้งที่เป็นอยู่ปัจจุบันและอนาคต ความเจริญก้าวหน้า อบอุ่นใจ
3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อการเกิดพฤติกรรม ต้องการให้สังคมยอมรับตนเองเข้าเป็นสมาชิก ต้องการความเป็นมิตร ความรักจากเพื่อนร่วมงาน
4. ความต้องการมีฐานะ (Esteem Needs) มีความอยากเด่นในสังคมมีชื่อเสียง อยากให้บุคคลยกย่องสรรเสริญตนเองอย่างมีความเป็นอิสระเสรี
5. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต (Self Actualization Needs) เป็นความต้องการในระดับสูง อยากให้ตนเองประสบความสำเร็จทุกอย่างในชีวิต ซึ่งเป็นไปได้ยาก

รัตนา แสงแก่นเพชร (2543 : 11) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีความพึงพอใจของมาสโลว์ (Maslow) ไว้ว่าทฤษฎีความพึงพอใจเป็นทฤษฎีความต้องการตามลำดับ โดยมีสาระสำคัญคือมนุษย์จะมีความต้องการอยู่ตลอดเวลาไม่มีที่สิ้นสุดตราบใดที่ยังมีชีวิตอยู่และความต้องการของคนจะมีลักษณะเป็นลำดับขั้นตอนจากต่ำไปหาสูงตามลำดับ ความสำคัญโดยมนุษย์จะเกิดความต้องการในระดับต้นก่อน เมื่อความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว มนุษย์จะเกิดความต้องการในลำดับที่สูงขึ้นมา มาสโลว์ (Maslow) ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ลำดับขั้นคือ

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) หมายถึงความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่มนุษย์จะขาดไม่ได้ ได้แก่ ความต้องการด้านสรีระ ความต้องการด้านปัจจัย 4 ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) หมายถึง ความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกาย และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การได้รับความปลอดภัยจากสิ่งต่าง ๆ รอบด้าน

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมและการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

4. ความต้องการ การยกย่องนับถือยอมรับ (Esteem Needs) หมายถึง ความต้องการที่จะมีชื่อเสียงเกียรติยศ ได้รับการเคารพยกย่องในสังคม ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับนับถือ ว่าเป็นคนที่มีคุณค่ายอมรับในความรู้ ความสามารถ

5. ความต้องการที่จะประจักษ์ในตัวเอง (Self Actualization) หมายถึง ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จสมหวังในชีวิตที่อยากทำ อยากเป็นสิ่งที่ตนหวังไว้ ได้ทำอะไร ตามที่ตนเองต้องการอยากทำ และมีความสุขกับสิ่งที่ตนเองต้องการทำ

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2544 : 128 -129) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Need) มาใช้ในการเรียนการสอนไว้ว่า ครูต้องพยายามให้นักเรียนได้รับความสบายทางร่างกายเป็นเบื้องต้น โดยจัดสภาพของห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่น่าเรียน หาเวลาสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่ต้องได้รับการช่วยเหลือ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความรู้ความสามารถของตนเอง จัดหาสื่อและรูปแบบวิธีสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้สึกในทางบวกต่อตนเองและสังคม

จากทฤษฎีดังกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าตรงกับความต้องการหรือไม่อย่างไร ซึ่งความต้องการจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาเมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ หากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อตรงกับความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนก็จะเกิดความรู้สึกรัก ชื่นชอบ มีเจตคติที่ดีและมีความสุข

การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ เป็นทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางบวก การที่จะวัดว่าบุคคลมีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่ จึงมีความจำเป็นต้องสร้างเครื่องมือในการวัด ซึ่งได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลความพึงพอใจไว้ดังนี้

ภนิตา ชัยปัญญา (2546 : 6 ; อ้างถึงในประภาพันธ์ พลอยจันทร์. 2549 : 35) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจนั้นสามารถวัดได้หลายวิธีดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ออกแบบสอบถามเพื่อต้องการความคิดเห็น ซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจจะถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะได้ข้อมูลที่แท้จริง

3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคล เป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

ชวลิต ชูกำแหง (2550 : 111 - 136) กล่าวถึง การวัดและประเมินผลความพึงพอใจ สามารถกระทำการได้ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. การสังเกต (Observation)

การสังเกตการพูด การกระทำ การเขียน ของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด เช่น ต้องการวัดว่า นักเรียนคนหนึ่งมีความสนใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทย มากน้อยเพียงใด ครูอาจสังเกตการกระทำของนักเรียนในเรื่อง

- 1.1 การมาเรียน
- 1.2 การถามตอบในชั้นเรียน
- 1.3 การทำการบ้าน / การส่งงาน
- 1.4 อ่านหนังสือเกี่ยวกับภาษาไทย
- 1.5 เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาไทย

สำหรับวิชาอื่น ๆ ก็สังเกตทำนองเดียวกันนี้ ผลจากการสังเกต การกระทำของนักเรียนดังกล่าวพอที่จะทำให้ครูวินิจฉัยได้ว่า นักเรียนสนใจการเรียนวิชาใดมากน้อยเพียงใด ในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมก็เช่นกัน ครูอาจดูความประพฤติของนักเรียนแล้วแปลความว่า นักเรียนผู้นั้นเป็นผู้ปฏิบัติตนดีมากน้อยเพียงใด เช่น การไม่ขาดเรียนก็แสดงว่ามีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ มีวินัยในตนเอง การไม่เล่นการพนัน การไม่เที่ยวกลางคืน ล้วนแต่เป็นพฤติกรรมที่แปลความหมายได้ว่า นักเรียนคนนั้นเป็นคนดี เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ (Interview)

บางครั้งครูใช้วิธีพูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ ซึ่งอาจเป็นความรู้สึก ทศนคติของผู้เรียน เพื่อนำสิ่งที่นักเรียนพูดออกมาแปลความหมายเกี่ยวกับลักษณะจิตพิสัยของนักเรียน เช่น ครูอยากรู้ว่าเขาสนใจเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่ ครูอาจพูดคุยกับนักเรียนว่าเคยอ่านวรรณคดีเล่มใดบ้าง เคยเขียนกลอนไหม เคยอ่านหนังสืออะไรที่ดี ๆ บ้าง ลองเล่าให้ครูฟังบ้าง คำตอบของนักเรียน จะทำให้ครูประเมินได้ว่า มีความสนใจการเรียนวิชาภาษาไทยมากน้อยเพียงใด

3. การใช้แบบวัด (Rating Scale)

มีครูหรือนักวัดผล ได้สร้างเครื่องมือวัดทัศนคติ วัดความสนใจ วัดคุณธรรม จริยธรรมไว้มากพอสมควรซึ่งครูอื่น ๆ สามารถนำไปใช้ได้ ถ้าเป็นแบบวัดทัศนคติหรือ วัดความสนใจจะมีรูปการวัด 5 รูปแบบ คือ แบบของลิเคิร์ต แบบเธอร์สโตน แบบของออสกูด แบบวัดเชิงสถานการณ์และแบบจับคู่

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนรู้และผลการเรียน มีความสัมพันธ์กัน ทางบวก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ กิจกรรมที่ผู้เรียน ได้ปฏิบัตินั้นตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและ จิตใจ คือครูต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเสริมสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียน เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีการวัด และประเมินผลความพึงพอใจ สามารถกระทำได้ด้วย การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบวัด ตามความเหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้มีผู้สนใจในการศึกษา ค้นคว้า ดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

อมรรัตน์ พิศฐาน (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย ที่มีประสิทธิภาพ เรื่อง การสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กน สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ เรื่อง การสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ มาตรฐาน 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การสะกดคำทางการเรียนรู้ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 30 คน โรงเรียนบ้านบ่อใหญ่ กลุ่มโรงเรียนบ้านบ่อใหญ่ สังกัด สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เครื่องมือที่ใช้คือแผนการสอนจำนวน 5 แผน แบบฝึกการสะกดคำ 5 ชุด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ 86.04/83.11 ซึ่งสรุปว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ นักเรียนที่เรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัฐพงษ์ สวางศ์ชัย (2542 : 13 – 40) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพ เรื่องการสะกดคำยาก วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพเรื่องการสะกดคำยากวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และเพื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถ ความคงทนในการเรียนรู้และเจตคติต่อแบบฝึกทักษะการสะกดคำยากระหว่างการใช้แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและแบบฝึกทักษะตามคู่มือครูผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนจากแบบฝึกทักษะการสะกดคำยากที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมา และที่เรียนจากแบบฝึกทักษะตามคู่มือครู มีคะแนนความสามารถในการสะกดคำยากหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียนจากแบบฝึกทักษะการสะกดคำยากที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีคะแนนความสามารถในการสะกดคำยาก ความคงทนในการเรียนรู้และเจตคติต่อแบบฝึกทักษะการสะกดคำยากสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากแบบฝึกทักษะตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชลนิชา เลิศนพคุณวงศ์ (2543 : 87 – 89) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างและทดลองใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำและแจกลูกภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้าน โคกระเหย อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำและแจกลูกภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 87.04 / 83.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

อรพิมพ์ เครือเนียม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนโคลงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีชัยภูมิ อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ เครื่องมือคือแผนการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จำนวน 10 แผน แบบฝึกทักษะการเขียนโคลง 10 แบบฝึก แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนโคลง ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนโคลง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 90.68/86.45 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิภาพร วงษ์ศิลา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการสะกดคำยากวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 กลุ่มโรงเรียนศรีมงคล สำนักงานประถมศึกษาอำเภอมืองนุกดาหาร เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบฝึกทักษะการสะกดคำยาก แบบทดสอบท้ายแบบฝึกทักษะและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 89.17/83.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 มีค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะมีค่าเท่ากับ 0.68 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 68

สุภนา เอี่ยมสะอาด (2546 : 58) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน
จับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเทนมีย์ สังกัด สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่าน
จับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ศึกษาสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ
82.59 / 81.11 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย
หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจในการเรียน
ของนักเรียน โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยอยู่ในระดับมากที่สุด

นิรัตน์ จุติประภาค (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียน
สะกดคำยาก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ
จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.39/87.22 ผลสัมฤทธิ์
การเขียนสะกดคำยากของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปิยนถ น่วมทอง (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง
การเขียนสะกดคำพื้นฐานในแบบเรียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
บ้านโคกใหญ่ จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ
93.71/82.13 และผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำพื้นฐานในแบบเรียนภาษาไทย สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อศุสิทธิ์ คิครัมย์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ
เจตคติต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนแบบร่วมมือเทคนิค
STAD กับการเรียนแบบปกติ โรงเรียนคลองกุ่ม สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง
เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 80 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 40 คน กลุ่มควบคุมจำนวน
40 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนแบบ STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติ
สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทองพูน ศิริมนตรี (2549 : 75) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้
เรื่อง การเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนและกระบวนการเรียน
ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเมืองเสือ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกทักษะการเขียนและกระบวนการเรียน
ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 92.20/82.23 ซึ่งสูงกว่า
เกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

พัชรา พราหมณี (2549 : 96) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน
จับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.14 / 81.64 สูงกว่าเกณฑ์ 80 / 80 ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีเจตคติต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42

ละออ ปิ่นทอง (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน โดยใช้วิธีสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกิจกรรม STAD กับวิธีสอนตามปกติ โรงเรียนวัดทุ่งแฝก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 74 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 37 คน กลุ่มควบคุม 37 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียน เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน โดยใช้วิธีสอนตามรูปแบบการสอนแบบกลุ่มร่วมมือกิจกรรม STAD สูงกว่าวิธีสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุลักษณ์ สุขแก้ว (2549 : 83) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์เรื่อง บทประยุกต์ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเหมาะที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพราะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ทุกขั้นตอนสามารถวัดประเมินผลนักเรียนทราบความก้าวหน้า สามารถปรับปรุงและพัฒนาตนเองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในระดับมากที่สุด

ไพศาล พระจันทร์ลา (2551 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD มีประสิทธิภาพ 83.40/81.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ดัชนีประสิทธิผล 0.3883 แสดงว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 38.83 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เพื่อการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ศักดิ์ดา ชัยสงคราม (2552 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง อักษรควบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง อักษรควบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.11/84.66 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง อักษรควบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.73 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 73 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง อักษรควบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

เบ็ญจวรรณ เสาวโค (2553 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 89.82/87.63 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานและความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD อยู่ในระดับมากที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

ซุยันโต (Suyanto. 1998 : 149) ได้ศึกษาผลกระทบของการใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และเจตคติเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน ในโรงเรียนยอดดารา (Yogyakarta) ซึ่งเป็นโรงเรียนชั้นประถมศึกษา ในแถบชนบทของอินโดนีเซีย กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มตามสังกัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและเจตคติเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

คุก (Cook. 2000 : 108) ได้ศึกษาผลกระทบของเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ที่มีต่อการสร้างมิตรภาพ ระหว่างเชื้อสายของนักเรียนที่เป็นชาวแอฟริกันและอเมริกัน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นักเรียนเกรด 6,7 และ 8 จำนวน 256 คน ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ กลุ่มทดลองถูกกำหนดให้ใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD และกำหนดให้กลุ่มควบคุม ใช้วิธีการเรียนแบบปกติ ผลการศึกษพบว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถเพิ่มความใกล้ชิดของมิตรภาพระหว่างเชื้อชาติได้

เซียร์โบเรอ (Searborough, 2001 : 164) ได้ทำการสำรวจการใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนปกติ ในหลักสูตรการสอนวิชาแคลคูลัสเบื้องต้น ในระดับมหาวิทยาลัย โดยได้ดำเนินการสำรวจระดับผลคะแนนจากการทดสอบ ความคงทนจากการจำเนื้อหาบทเรียน ทักษะคิดที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์ เกรดผลการเรียนที่ได้รับ เพื่อใช้เปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักศึกษาที่มีผลการเรียนอ่อนในวิชาคณิตศาสตร์ พวกเขาสามารถพัฒนาระบบสมองผลการเรียนของตนเอง ในการสอบปลายภาคให้สูงขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากผลการวิจัยยังสามารถทำนายได้ว่านักศึกษาหญิงที่มีระดับผลการเรียน C D หรือ F ในวิชาแคลคูลัสเบื้องต้น เมื่อถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มทดลองที่ใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ พวกเขาสามารถพัฒนาระดับผลการเรียนของตนเอง ในหลักสูตรวิชาแคลคูลัส 1 ให้สูงขึ้นและสูงกว่านักศึกษาในกลุ่มที่ใช้วิธีการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิกแลนด์ (Wicklund, 2002 : 4357 – A) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนรู้แบบรายบุคคลกับการเรียนรู้แบบร่วมมือกันในระดับมหาวิทยาลัย แต่ในระดับอุดมศึกษายังไม่มีการวิจัยสนับสนุนการศึกษาครั้งนี้กำหนดสมมติฐานไว้ คือ นักศึกษาที่เรียนแบบเอกเทศภาพและการเรียนแบบร่วมมือกันมีผลแตกต่างกัน การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเป็นรายบุคคลมีเวลาในการช่วยเหลือของครูแตกต่างกัน นักศึกษาที่เรียนแบบรายบุคคลกับการเรียนรู้แบบร่วมมือกันมีระยะเวลาในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อทำงานที่มอบหมายแตกต่างกัน นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาแตกต่างกัน การศึกษาใช้รูปแบบการทดสอบหลังเรียน โดยแบ่งนักศึกษาเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเรียนแบบร่วมมืออีกกลุ่มหนึ่งเรียนแบบรายบุคคล ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่เรียนแบบร่วมมือกันใช้เวลาในการศึกษาคอมพิวเตอร์น้อยกว่านักเรียนที่เรียนรายบุคคล แต่นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันในเรื่องอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในสมมติฐาน

อาร์มสตรอง (Armstrong, 2003 : 884) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้แบบร่วมมือในการจัดกลุ่มนักเรียน โดยยึดเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเป็นทีม (STAD) ได้ทำการศึกษากับนักเรียน 47 คน ที่เรียนอยู่ในเกรด 12 ที่ได้รับการสอนแบบดั้งเดิม โดยใช้ตำราเรียน การอธิบาย การบรรยาย เอกสารประกอบการเรียนกับการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ จัดกลุ่มโดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอน 2 วิธีดังกล่าว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี และสะดวกต่อการเรียนสังคมศึกษาไม่แตกต่างกันและตามข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสอบถามของครูและนักเรียน พบว่า การเรียนแบบร่วมมือช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยความสุข และสนุกสนานกับการเรียนมากที่สุด

แอดกินสัน (Adkinson. 2008 : Unpaged) ได้วิจัยการเรียนแบบให้ความร่วมมือ (Cooperative Learning) มีผลกระทบต่อการเรียนรู้และทัศนคติของเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายที่มีต่อทักษะการเปลี่ยนแปลงด้านคณิตศาสตร์ ในห้องเรียนเพศเดียวและห้องเรียนรวมเพศหรือไม่ ความมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิธีการสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD กับการเรียนรู้เป็นรายบุคคลตามปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับเกรด 4 และเกรด 5 ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า การใช้วิธีสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการใช้วิธีการสอนเป็นรายบุคคลตามปกติและมีทัศนคติตลอดจนปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาที่ได้เรียนรู้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ นั้นเป็นนวัตกรรมที่สำคัญยิ่ง นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนได้ดี มีความสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่ายทั้งยังได้พัฒนาความสามารถของตนเอง การทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม นอกจากจะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แล้วยังเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฝึกให้มีความรับผิดชอบ มีความจำที่คงทน กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น